

Василь СВИСТЕЛЬНИЦЬКИЙ

студент спеціальності «Менеджмент»

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри

менеджменту та публічного управління Крисько Ж. Л.)

Тернопільський національний економічний університет

УПРАВЛІННЯ КОМЕРЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах ринкові відносини виявляються в різноманітних формах. Найбільш масштабно і багатогранно вони відображаються в комерціалізації, для якої характерний вільний вибір виду підприємницької діяльності, поширення товарно-грошових відносин на господарську, економічну, соціальну діяльність, розвиток товарних зв'язків, товарно-грошовий обмін продуктів праці відповідно до законів ринку [1]. Усі ці аспекти призводять до того, що у сучасній економіці України спостерігається активізація комерційної діяльності підприємств, що об'єктивно обумовлена розвитком конкурентного середовища та появою нових управлінських технологій орієнтованих на задоволення потреб ринку. Тому все більшого значення набуває комерційне підприємництво як важливий фактор розвитку ринку товарів і послуг.

Комерція – слово латинського походження (від лат. *commercium*), що означає «торгівля» [2]. Термін «комерційна діяльність» з'явився в Україні паралельно з терміном «ринок», бо ринкова економіка – це економіка вільного підприємництва, при якому отримують розвиток усі комерційні процеси і відносини обміну. Як відомо, в умовах ринкової економіки домінуючими є товарно-грошові відносини, тому кожний продукт продається й купується. Комерція як різновид людської діяльності в більшості асоціюється з торгівлею, однак це тлумачення вузьке. Комерційна діяльність характерна не лише для торгівлі. Останніми роками вона пришвидшеними темпами інтегрується з виробничою діяльністю, поширюється у сфері послуг, на ринку інтелектуальної власності, технологій, цінних паперів.

Вивчення наукових праць вітчизняних і зарубіжних вчених вказує на те, що у сучасній економічній літературі не існує єдиного тлумачення поняття «комерційна діяльність». Одні автори ототожнюють комерційну і підприємницьку діяльність, інші стверджують, що комерційна діяльність є ширшим поняттям, ніж підприємництво або ж навпаки[3].

Можемо говорити про те, що в основу комерційної діяльності покладено організацію комерційних процесів, операцій і управління ними. Комерційний процес означає послідовне виконання операцій, що забезпечують організаційні, економічні, соціальні, правові аспекти товарно-грошового обміну [1].

За своєю суттю комерційний процес є триєдиним актом: організаційним, під час якого здійснюється обмін товару і послуги на платіжні засоби; економічним, який зумовлює зміну форм вартості в процесі обміну і фіксує завершення процесу обміну; правовим, що регулює правила товарно-грошового обміну та фіксує перехід права власності на товар [1].

Управління комерційною діяльністю підприємства окреслюється як складник менеджменту, котрий включає творчу діяльність вищого менеджменту, спрямовану на пошук таких рішень, які допоможуть організації вижити в середовищі, що динамічно міняється, в умовах жорсткої конкуренції.

Зауважимо, що комерційна діяльність виступає як сукупність процесів, пов'язаних з її організацією й управлінням нею, має всі властивості й ознаки, які властиві системам. Саме тому, як зазначають науковці, значне підвищення цілеспрямованості й ефективності комерційної діяльності може бути забезпечено використанням системного підходу, що знайшло широке застосування в управлінні системами.

Розглядаючи комерційну діяльність як систему виокремимо її характеристики відповідно до теорії систем: вхід, процес, вихід. До характеристик «вхід» відносяться всі види ресурсів, необхідні для функціонування системи комерційної діяльності (матеріальні, фінансові, технічні й трудові, а також економічне, організаційне й інформаційне забезпечення); до характеристики «процес» – технологія ведення комерційної діяльності при просуванні товарів до споживачів; до характеристики «вихід» – сфера споживання, де реалізуються товари [4].

Отже, організація управління комерційною діяльністю на принципах системного підходу дозволить взаємно погоджувати всі комерційні операції, обґрунтовувати й виділяти необхідні ресурси, реалізовувати нову якість управління, заснована на прозорості механізму функціонування й управління комерційними операціями.

Бібліографія

1. Комерційна діяльність:[підручник] / за ред. проф. В. В. Апопія. – К. : Вид-во «Знання», 2008. – 558 с.

2. Виноградська А. М. Комерційне підприємництво: сучасний стан, стратегії розвитку. [Монографія] / А. М. Виноградська. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 807 с.

3. Крисько Ж. Л. Сутність та види комерційної діяльності підприємства / Ж. Л. Крисько // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє: Щорічник. – Випуск 18 / За заг. ред. М. В. Лазаровича. – Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2013. – С. 75-83.

4. Гонський М. Д. Сутність і зміст комерційної діяльності торговельного підприємства/ М. Д. Гонський // Науковий вісник НЛТУ України. Збірник науково-технічних праць. – 2011. – Вип. 21.1. – С. 177-182.

Микола СЕМЕНИШИН

студент спеціальності «Менеджмент»

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту та публічного управління Сковчиляс С.М.)
Тернопільський національний економічний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

У зв'язку з анексією півострова Крим та проведення антитерористичних операцій у східних регіонах країни виникла низка загроз іпринципово нових для нашої країни проблем у питанні забезпечення енергетичної безпеки. Дані обставини призводять до погіршення економіко-політичної ситуації в Україні.

Тому виникає об'єктивна потреба у проведенні оцінки ефективності та достатності існуючих механізмів законодавчого та інституціонального забезпечення реалізації та пріоритетних напрямів удосконалення державної політики забезпечення енергетичної безпеки держави, їх відповідності до сучасних умов.

Енергетична безпека –одна з важливих складових економічної і національної безпеки, необхідною умовою існування і розвитку держави. Під гарантуванням енергетичної безпеки ми розуміємо досягнення стану